

ส่วนที่ ๑

บทนำ

การติดตาม ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการ ที่ดำเนินการอยู่ โดยที่ “การติดตาม” (monitoring) หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมา เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพ ของวิธีการทำงาน หากไม่มีระบบติดตามของโครงการ ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่า ที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งใน การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

ในทางตรงกันข้ามหากโครงการมีระบบติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ ต้นทุน (cost-effective) ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการบรรลุ เป้าหมายของโครงการต่าง ๆ , การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการ และการเสนอทางแก้ปัญหา , การติดตามดู ความสามารถในการเข้าถึงโครงการของกลุ่มเป้าหมาย , การติดตามดูประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วน ต่าง ๆ ในโครงการและการเสนอวิธีการปรับปรุงการดำเนินงาน

ในส่วนของ “การประเมินผล” เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำเนินการเช่นเดียวกับการ ติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการ ดำเนินการซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าแผนงานที่ กำหนดไว้หรือไม่ นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็ นการตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ

การควบคุมติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญในการวางแผน การดำเนินงานตาม แผน จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการควบคุมติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าการ ปฏิบัติงานตามแผนบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพียงใดหรือไม่

การควบคุมงาน (Controlling) คือ การตรวจดูว่าการดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องตาม วิธีการหรือแนวทางที่วางไว้หรือไม่

ความสำคัญของการควบคุมงาน

- ๑) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบความก้าวหน้าของแผนงานหรือโครงการและสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องของแผนงาน หรือโครงการที่วางไว้ได้ทุกขั้นตอน

- ๒) ทำให้ผู้บริหารได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากการนำเอาแผน หรือ โครงการ ไปปฏิบัติเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้ทันทั่วทั้งที่ ก่อนที่จะเกิดความเสียหายต่อ แผนหรือโครงการที่วางไว้
- ๓) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบว่า วิธีการทำงานที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือโครงการนั้น เหมาะสมหรือไม่สมควรปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ เหมาะสมยิ่งขึ้นหรือไม่
- ๔) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบว่า แต่ละแผนงานหรือโครงการมีกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอหรือ มากน้อยเกินไปหรือไม่ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม
- ๕) การควบคุมงานของผู้บริหาร ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความสนใจ มีกำลังใจว่าผู้บริหาร มิได้ ทอดทิ้งเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อจิตใจ ซึ่งจะมีผลให้การปฏิบัติงานดีขึ้น

ความสำคัญของการติดตามผล

- ๑) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงการปฏิบัติงานตามแผนประจำปี และความสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์
- ๒) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน และการใช้เงิน งบประมาณประจำปี
- ๓) ทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ สำหรับ เป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงแผนงานหรือโครงการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การประเมินผล (Appraisal) คือการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยได้ชี้ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานจริงเกิดขึ้นตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

๖.๑ องค์การรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งคณะ กรรมการฯ อาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานขึ้นช่วยในการติดตามและประเมินผลตามความ เหมาะสม

องค์การบริหารส่วนตำบลสมัย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่น ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลสมัย ที่ ๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ (เอกสารคำสั่ง แนนท้าย ภาคผนวก)

๖.๒ วิธีการติดตามและประเมินผล

การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลเป็นการแสดงถึงวิธีการติดตามและประเมินผล โครงการ โดยการกำหนดรูปแบบที่จะใช้ในการติดตามและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินกิจกรรม ตามโครงการ อยู่ภายใต้ระยะเวลา และงบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่ และผลของการดำเนินโครงการบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้หรือไม่

การติดตาม เป็นการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
การประเมินผล เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริง เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๖.๓ การกำหนดช่วงเวลาและขั้นตอนการดำเนินงานในการติดตามและประเมินผลโครงการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละโครงการ กำหนดช่วงเวลาควรเป็นดังนี้

การติดตามและประเมินผล อย่างน้อยโครงการละ ๑ ครั้ง

การประเมินผลโครงการ ในภาพรวมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

แล้วรายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปี ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี